

Spectrul autist (Autism)

**Tulburarea pervazivă de dezvoltare –
nespecificată altfel (PDD-NOS)**

Tulburarea pervazivă de dezvoltare – nespecificată altfel (PDD-NOS)

Tipuri de recomandări la nivel de clasă (accent pe metodele instrucționale)

1. Conduceți un training de conștientizare a dizabilității la începutul anului școlar.
2. Promovați activități de promovare a acceptării și sprijinului.
3. Repartizați roluri specifice pentru elevi pe durata lucrului în grupul de colaborare.
4. Asigurați-vă ca fiecare elev are un rol în activitățile de clasă.
5. Alocați-le elevilor 2-3 scurte pauze pe durata orelor.
6. Folosiți analiza sarcinilor, modelarea, practica ghidată și jocul de rol pentru a maximiza participarea activă a elevilor în clasă.
7. Includeți toate tipurile de activități în favoarea participării elevilor cu tulburare PDD-NOS.
8. Implementați poveștile sociale și strategiile de învățare mediate între colegi (de exemplu, tutoratul colegial).
9. Implementați un sistem de încurajare la nivel de clasă sau persoană (de exemplu, economia recompensei).
10. Implementați trainingul pentru abilități sociale.
11. Folosiți cardurile pentru răspuns (tipărite, scrise) pentru a facilita oportunități practice suplimentare pentru elev

Tipuri de recomandări la nivel de școală (accent pe metodele instrucționale)

Dispunerea clasei / Aranjarea

Reduceți nivelul de stres și anxietate în mediul școlar prin dezvoltarea unor obiceiuri noi de învățare, fără a perturba rutina elevilor PDD-NOS. Repetați instrucțiunile și explicații concepte prin rotație, împărtășindu-le sau transpunându-le în joc de rol al situației. Reduceți anxietatea cu privire la așteptările sarcinilor, pentru a sprijini rutina și a introduce sarcini noi sau schimbări în cele existente.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Comunitate

1. **Militați pentru sprijinul acordat creșterii nivelului de conștientizare al profesorilor, elevilor și părinților** cu privire la ceea ce înseamnă PDD-NOS. Implicați părinții și comunitatea școlii pentru a sprijini incluziunea în clasă a elevilor PDD-NOS.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

2. **Lucrați cu familiile pentru a folosi o abordare constantă a managementului comportamental.** De exemplu, dacă copilul află că de fiecare dată când i se dă o indicație, se așteaptă același răspuns, sau că de fiecare dată când reacționează într-un anumit fel, urmează aceeași consecință, ei vor învăța mult mai repede care este comportamentul adecvat.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Adaptări curriculare

1. **Reduceți nivelul de stres și anxietate în mediul școlar** prin dezvoltarea unor obiceiuri noi de învățare, fără a perturba rutina elevilor PDD-NOS. Repetați instrucțiuni și explicați concepte prin rotație, împărțându-le sau transpunându-le în joc de rol al situației. Reduceți anxietatea cu privire la așteptările sarcinilor pentru a sprijini rutina și a introduce sarcini noi sau schimbări în cele existente.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

2. **Dezvoltați abilități de citire** pentru a face față completării testelor și trecerii examenelor în mediul academic.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Disciplină

Stabiliți o politică și strategii de protecție împotriva bullyingului și situațiilor agresive care se focalizează asupra elevului PDD-NOS.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Teme

Reduceți nivelul de stres și anxietate în mediul școlar prin dezvoltarea unor obiceiuri noi de învățare fără a perturba rutina elevilor PDD-NOS. Repetați instrucțiuni și explicați concepte prin rotație, împărțându-le sau transpunându-le în joc de rol al situației. Reduceți anxietatea cu privire la așteptările sarcinilor, pentru a sprijini rutina și a introduce sarcini noi sau schimbări în cele existente.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Părinți / Asociații de părinți

1. **Militați pentru sprijinul acordat creșterii nivelului de conștientizare al profesorilor, elevilor și părinților** cu privire la ceea ce înseamnă PDD-NOS. Implicați părinții și comunitatea școlii pentru a sprijini incluziunea în clasă a elevilor PDD-NOS.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

2. **Lucrați cu familiile pentru a folosi o abordare constantă a managementului comportamental.** De exemplu, dacă copilul află că de fiecare dată când l se dă o indicație, se așteaptă același răspuns, sau că de fiecare dată când reacționează într-un anumit fel, urmează aceeași consecință, ei vor învăța mult mai repede care este comportamentul adecvat.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Proiecte ale școlii

Dezvoltați abilități de citire pentru a face față completării testelor și trecerii examenelor în mediul academic.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Suport elevi

1. **Organizați includerea elevului în activitățile de clasă prin dezvoltarea unor forme de comunicare**, cum sunt sistemele bazate pe pictograme sau gesturi.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

2. **Dezvoltați abilități de citire** pentru a face față completării testelor și trecerii examenelor în mediul academic.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Dezvoltare profesională a cadrelor didactice

1. **Reduceți nivelul de stres și anxietate în mediul școlar** prin dezvoltarea unor obiceiuri noi de învățare, fără a perturba rutina elevilor PDD-NOS. Repetați instrucțiuni și explicați concepte prin rotație, împărțându-le sau transpunându-le în joc de rol al situației. Reduceți anxietatea cu privire la așteptările sarcinilor pentru a sprijini rutina și a introduce sarcini noi sau schimbări în cele existente.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

2. **Ajutați elevul să înțeleagă și să folosească un vocabular mai bogat și să folosească limba mai spontan**, dezvoltând abilități conversaționale și crescând comunicarea verbală și nonverbală inclusiv gesturile naturale, vorbirea, semnele, desenele și cuvintele scrise.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Tehnologie

Stabiliți o politică și strategii de protecție împotriva bullyingului și a situațiilor agresive care se focalizează asupra elevului PDD-NOS.

[Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>]

Literatură de specialitate

Tulburare pervazivă de dezvoltare – nespecificată altfel (PDD-NOS) „se referă la un grup de tulburări caracterizate prin nereguli în dezvoltarea interacțiunii sociale, comunicare verbală și nonverbală, activitate imaginativă și un număr limitat de interese și activități care tind să fie repetitive” (<https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>). Mai succint și cu alte cuvinte, PDD-NOS se referă la persoane care „demonstrează doar anumite caracteristici autiste” (Delfos, Atwood, p. 20).

„PDD-NOS este adesea folosit incorect ca doar ‚PDD’. Termenul PDD (tulburare pervazivă de dezvoltare) se referă la clasa de condiții căreia îi aparține autismul. PDD nu este în sine un diagnostic, în timp ce PDD-NOS este un diagnostic.” (Comisia Europeană, *Some elements about the prevalence of Autism Spectrum Disorders (ASD) in the European Union*).

O persoană este diagnosticată cu PDD-NOS dacă nu întrunește criteriile pentru tulburări de spectru autist (TSA), sindromul Asperger, sindromul Rett sau tulburarea dezintegrativă a copilăriei, dar are câteva din caracteristicile respective.

În general, copiii împlinesc vârsta de 3-4 ani înainte de a manifesta simptome corespunzătoare unui diagnostic. Nu există un tipar stabilit sau semne la copii cu PDD-NOS. Copiii cu PDD-NOS pot prezenta următoarele trăsături:

Sociale și emoționale

- Abilități sociale scăzute.
- Ezitare în a stabili contact vizual.
- Întâmpinare de dificultăți în a interacționa corespunzător.
- O evidentă lipsă de dorință de a participa la activități cu alte persoane, preferința pentru singurătate.
- Disponibilitatea de a-și face prieteni, dar fără să știe cum. Potențială agresivitate neintenționată din dorința de a socializa.
- Lipsă de empatie socială.
- Dificultate în a înțelege că alte persoane au propriile lor credințe, dorințe și intenții care le ghidează comportamentul.
- Dificultate în a-și aștepta rândul/sau a contribui alături de colegi.
- Dificultate în a diferenția între persoane familiare și străine.
- Limitare a abilităților de joc și potențiala fixare pe anumite jucării într-un anumit mod.
- Abilități imaginative reduse.

Limbă și comunicare

- Dificultate în a înțelege și folosi forme potrivite de comunicare, cum ar fi limbajul verbal, limbajul corpului, expresia facială, tonul vocii și gesturile.
- Dificultate în a dezvolta și a înțelege alte forme de comunicare, cum ar fi sistemul pictogramelor.
- Limbaj limitat sau absent și/sau lipsa gesturilor tipice de comunicare.
- Înțelegerea literală a limbajului; nu înțelege când cineva glumește, de exemplu.

Adaptare

- Dificultate de a interpreta și procesa noi informații.
- Dificultate de a face față schimbărilor.
- Resimțirea stresului la modificări minore ale rutinei, a activității sau a împrejurimilor nefamiliare.
- Evitarea potențială a străinilor sau a activităților noi datorită fricii și anxietății.
- Dorința de a efectua o muncă perfectă și lipsa de dorință de a face o muncă atunci când nu au sentimentul că o pot executa perfect.
- Dorința potențială de a controla situații și potențialul succes de a manipula oamenii pentru a deține controlul.

Aspecte cognitive

- Dificultăți potențiale în procesul de învățare datorate memoriei și atenției reduse.
- Necesitatea potențială a repetării instrucțiunilor/ îndrumărilor și a procesării mentale înainte de a răspunde sau a acționa.
- Dificultăți de a înțelege concepte cum ar fi așteptarea rândului, contribuția sau jocul de rol [Referință: <https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified- pdd-nos/>]

Site-uri web și rapoarte UE

European Union public health actions in the field of ASD

http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/diseases/autistic_en#fragment2

European Union research actions in the field of ASD

http://ec.europa.eu/health/major_chronic_diseases/diseases/autistic_en#fragment3

The EU's strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020)

<http://bcsd.com/autism/resources/pdd/>

<http://childstudycenter.yale.edu/autism/information/pddnos.aspx>

<https://www.brainbalancecenters.com/blog/2012/02/signs-and-symptoms-of-pdd-nos/>

<https://www.autismspeaks.org/what-autism/pdd-nos>

<https://iris.peabody.vanderbilt.edu/module/asd1/#content>

Referințe

Delfos, Martine F, Attwood, Tone, 2005, *A Strange World: Autism, Asperger's Syndrome, and PDD-NOS: A Guide for Parents, Partners, Professional Carers, and People with ASDs*, Jessica Kingsley Publishers

<https://childdevelopment.com.au/areas-of-concern/diagnoses/pervasive-developmental-disorder-not-otherwise-specified-pdd-nos/>

Prevalence and early detection of Autism Spectrum Disorders (ASD) in the EU

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/major_chronic_diseases/docs/asds_eu_en.pdf